GEMEENTE
Hardinxveld-
Giessendam

Bijlage 2 bij de omgevingsvisie - resultaten participatie omgevingsvisie

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet en om te komen tot een omgevingsvisie. Het is hierin een verplicht onderdeel. Door vroegtijdig in gesprek te gaan over de toekomstige ontwikkeling van de gemeente wordt draagvlak gecreëerd voor de uitvoering van de omgevingsvisie.

Om de omgevingsvisie goed aan de laten sluiten bij de behoeften van inwoners, ondernemers en andere stakeholders in Hardinxveld-Giessendam zijn er voor de participatie voor de omgevingsvisie vier uitgangspunten opgesteld:

- Om een brede groep mensen te betrekken is een mix van bijeenkomsten en middelen nodig.
- Wees transparant (zowel aan de voor- als achterkant) en betrek hiervoor de inwoner en ondernemer actief bij de te doorlopen stappen.
- Communicatie in participatie dient laagdrempelig (B1) te zijn.
- Houdt de participatie (vragen) dicht bij de eigen identiteit van gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Voor de omgevingsvisie is een participatietraject doorlopen waarin is ingezet op de volgende bijeenkomsten en middelen. Zo zijn in november 2024 iets minder dan 100 voorbijgangers op straat bevraagd naar hun visie. Tegelijkertijd is er een online enquête uitgezet, waar in totaal 334 reacties op zijn binnengekomen. De samenwerkings- en ketenpartners zijn in januari 2025 uitgenodigd voor een sessie, waar in totaal 24 organisaties zijn langs gekomen.

1. Conclusie resultaten participatie

Inwoners van Hardinxveld-Giessendam hechten veel waarde aan het behoud van het dorpsgevoel. Er is een sterke behoefte aan meer groen, ontmoetingsplekken en (speel- en sport-)voorzieningen. Op het gebied van woningbouw is er vraag naar betaalbare woningen voor specifieke doelgroepen als starters en ouderen. Het toevoegen van woningen moet volgens bewoners in de bestaande kern, waarbij hoogbouw alleen op bepaalde locaties passend is. Een aandachtspunt is de verkeersveiligheid, met name voor langzaam verkeer. De wens om een levendiger centrum te hebben met meer winkels en horeca is vaak genoemd. Water is een van de kernkwaliteiten en speelt een belangrijke rol in recreatie en economie.

2. Kwantitatieve resultaten

Uit de participatie komt naar voren dat in totaal 512 personen hebben meegedacht over de omgevingsvisie voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Statistisch gaat het hier met ruim 95% betrouwbaarheid om een representatieve steekproef. Dit is het geval bij minimaal 377 respondenten van het totale aantal inwoners: 18.762 in 2024.

Op de volgende pagina is een overzicht weergegeven van de resultaten van de participatie. In de volgende hoofdstukken is het kwalitatieve (inhoudelijke) resultaat per participatievorm beschreven.

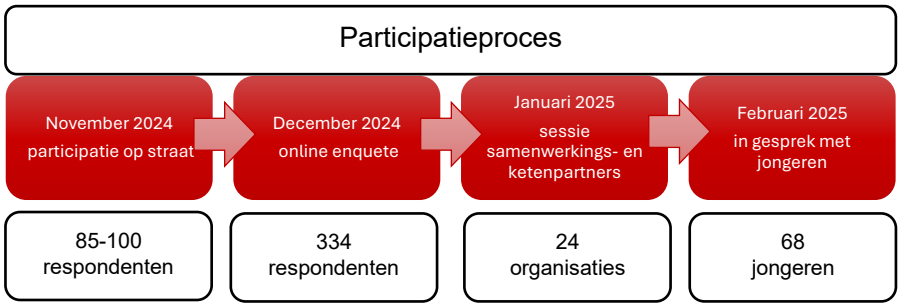

GEMEENTE
Hardinxveld-
Giessendam

Participatiedag 'De straat op'

Datum: 29 november 2024 | 2 locaties

Locatie 1 Centrum Hardinxveld-Giessendam | Primera | Stickers **47**

Locatie 2 Boven-Hardinxveld | Hoogvliet | Stickers **21**

Wonend in:
Neder-Hardinxveld **38**
Boven-Hardinxveld **25**
Elders **5**

Totale opkomst 85-100 personen

"Niet bouwen in de polder, groen houden!"

"Wij willen meer activiteiten in het dorp"

RESPONDENTEN TOTAAL
512

"Als het maar fatsoenlijke mensen zijn"

"Het dorpse gevoel zorgt voor de saamhorigheid"

Samenwerkingspartners (experts)

Datum: 28 januari 2025 | 24 organisaties

Fien Wonen | De wonderwijzer | Partou | Calvijn college | Hagi in Bloei | Waterschap rivierenland | Platform Sociaal Domein | Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid | Smaak Vastgoed Ontwikkeling | Gebroeders Blokland (ontwikkelaar) | Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid | De Kerk met de Beelden | Servanda Sociaal Werk | Historische Vereniging | Stichting Dorpsbehoud | Bouwberaad | Stichting OVO | LTO-Noord | SSV Prins Hendrik | Jeugdouderling | Huurdersraad | Verkeerscommissie | Bibliotheek

Jongerenparticipatie

Datum: 10 februari 2025 | 68 jongeren

Online enquête via OCD-Drechtsteden

Data: 4 t/m 23 december 2024

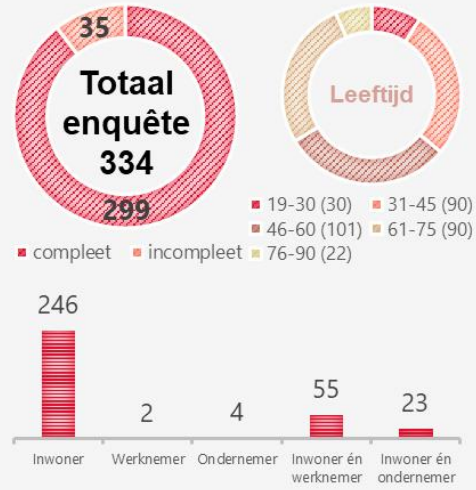

GEMEENTE
Hardinxveld-
Giessendam

3. Participatie op straat

Op vrijdag 29 november 2024 vond de participatiedag over de omgevingsvisie van de gemeente plaats. Deze dag werd georganiseerd om inwoners van Hardinxveld-Giessendam te betrekken bij de plannen voor de toekomst van het dorp. Ongeveer 90 inwoners namen deel aan de activiteiten. De uitnodiging werd verspreid via verschillende gemeentelijke kanalen, zoals de lokale krant en sociale media, waardoor veel mensen op de hoogte waren van het evenement.

Tijdens de participatiedag waren er twee locaties waar inwoners mee konden doen: in het centrum van Neder-Hardinxveld en bij de Hoogvliet in Boven-Hardinxveld. Bij beide locaties stonden panelen opgesteld door Buro SRO, TwynstraGudde en de gemeente. Elk paneel had een specifiek doel:

Woonlocatiekaart: Op één paneel stond een kaart van Hardinxveld-Giessendam. Voorbijgangers konden met stickers aangeven waar ze wonen.

Stellingenpaneel: Een ander paneel bevatte verschillende stellingen over thema's die belangrijk zijn voor de toekomst van het dorp. Inwoners konden hier aangeven welke stelling hen het meeste aansprak.

Inspiratie en dromen: Er was ook een paneel met ideeën en tekeningen die als inspiratie dienden. Hier konden inwoners hun dromen voor het jaar 2050 delen.

Droombeeldkaart: Tot slot was er een kaart waarop mensen met post-its hun eigen ideeën konden toevoegen. Op de kaart stonden al verschillende uiteenlopende suggesties om de voorbijgangers hier mee te helpen.

Belangrijkste uitkomsten

- *Behouden van het dorpsgevoel:* Veel inwoners gaven aan dat het dorpsgevoel behouden moet blijven. Dit betekent dat dorpse activiteiten, zoals de braderie, belangrijk zijn en ondersteund moeten worden.
- *Meer speel- en sportvoorzieningen:* Er is behoefte aan meer plekken waar kinderen kunnen spelen en waar sportfaciliteiten beschikbaar zijn voor jong en oud.
- *Groen en ontmoetingsplekken:* Inwoners willen meer groen in het dorp, zoals parken en plantsoenen. Ook zijn ontmoetingsplekken belangrijk, waar mensen elkaar op een laagdrempelige manier kunnen ontmoeten.
- *Levendiger centrum:* Veel mensen vinden dat er meer voorzieningen en horecagelegenheden in het centrum moeten komen. Dit zou het centrum aantrekkelijker en levendiger maken.
- *Meer woningen:* Er is een grote behoefte aan nieuwe woningen voor verschillende doelgroepen. Vooral starters en ouderen zijn genoemd als groepen waarvoor meer woonruimte nodig is.
- *Hoogbouw bij treinstations:* Sommige inwoners zien mogelijkheden voor hoogbouw in de buurt van de treinstations. Er wordt liever hoogbouw rond de treinstations gezien, dan woningbouw boven de spoorlijnen.
- *Verkeersveiligheid:* Verkeersveiligheid is een aandachtspunt, zowel in Boven- als Neder-Hardinxveld. Inwoners willen graag dat hier meer aandacht voor komt.
- *Weinig overlast van spoor en snelweg*: Veel inwoners gaven aan dat ze weinig last hebben van het spoor en de snelweg en dat ze hier juist veel gebruik van maken

4. Online enquête

Van 4 december tot en met 23 december heeft er via OCD Drechtsteden een enquête online gestaan. De enquête is door de gemeente verspreid via haar website en sociale media. In totaal hebben 334 respondenten de enquête ingevuld.

De meeste respondenten waren inwoner. Een aantal respondenten waren naast dat zij inwoner zijn ook werknemer of ondernemer. Slechts tien respondenten woont niet in de gemeente, maar is wel werknemer of ondernemer in de gemeente.

De respondenten waren grotendeels tussen de 31 en 75 jaar. Maar ook in de leeftijd tussen 19 en 30 en 75+ zijn reacties ontvangen.

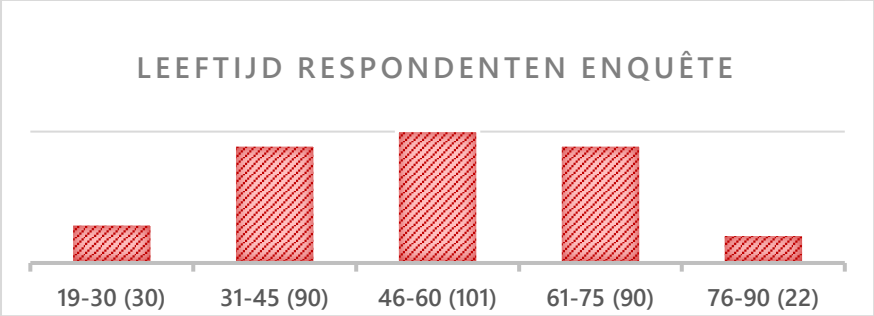

Belangrijkste uitkomsten

- *Suggesties en zorgen:* Respondenten hebben ideeën gedeeld, zoals het toevoegen van meer horeca, het verbeteren van de bereikbaarheid van de rivier en het behouden van het dorpse karakter van de gemeente.
- *Woningbouw:* Er is een voorkeur voor het bouwen van nieuwe woningen in de buurt van bestaande voorzieningen in de dorpskern.
- *Hoogbouw:* De meeste mensen vinden hoogbouw niet goed passen bij de gemeente. Toch is er enige steun voor hogere gebouwen op specifieke plekken, zoals langs het spoor.
- *Meer groen:* Veel mensen willen meer groen in de gemeente, zoals parken, groenstroken en speeltuinen.
- *Ontmoetingsplekken:* Er is een wens voor meer plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zowel in het centrum als in de wijken. Het samenkomen van verschillende doelgroepen op één plek wordt als positief ervaren.
- *Verkeer:* Er zijn zorgen over de hoeveelheid auto's in het straatbeeld. Mensen vinden dat er meer ruimte moet komen voor fietsers en voetgangers.
- *Vrij om jezelf te zijn:* Veel respondenten gaven aan dat ze zich vrij voelen om zichzelf te zijn in de gemeente.

GEMEENTE
Hardinxveld-
Giessendam

5. Sessie samenwerkings- en ketenpartners

Deelnemers: Fien Wonen | De wonderwijzer | Partou | Calvijn college | Hagi in Bloei | Waterschap rivierenland | Platform Sociaal Domein | Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid | Smaak Vastgoed Ontwikkeling | Gebroeders Blokland (ontwikkelaar) | Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid | De Kerk met de Beelden | Servanda Sociaal Werk | Historische Vereniging | Stichting Dorpsbehoud | Bouwberaad | Stichting OVO | LTO-Noord afdeling Alblasserwaard-Vijfheerenlanden | Jeugdouderling | Huurdersraad | Verkeerscommissie | Bibliotheek

Op 28 januari is een bijeenkomst georganiseerd voor de samenwerkings- en ketenpartners van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Daarnaast is er een vragenlijst uitgestuurd naar de genodigden. De vragenlijst is door 13 respondenten ingevuld. Er is een breed scala deelnemers uitgenodigd voor de sessie, waaronder buurgemeenten, ondernemers, verenigingen en onderwijsorganisaties. Voor de sessie was er een opkomst van 24 verschillende stakeholders. De wens werd uitgesproken dat de visie richting biedt aan ontwikkelingen en geen (verdere) beperking van regels. In groepen is er input geleverd op het toekomstbeeld dat tot nu toe is ontworpen. En er is gesproken over de richtinggevende keuzes voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam met een tijdshorizon tot 2050.

Na afloop gaven de deelnemers aan graag met de gemeente in gesprek te blijven over de (lange termijn) ontwikkelingen van Hardinxveld-Giessendam.

De volgende belangrijkste punten kwamen naar voren tijdens de bijeenkomst, gecategoriseerd per onderwerp:

- *Waarden en kwaliteiten*
  De kernwaarden van Hardinxveld-Giessendam zijn verbinding en gezamenlijkheid. De deelnemers van de sessie benadrukten dat de verschillende woningtypen en de samenstelling van bewoners invloed hebben op de sociale cohesie. Culturele ontmoetingsplekken kunnen deze verbinding versterken. De gemeente heeft de kans om kleinschaligheid te combineren met groei en ontwikkeling, wat lef vraagt in beleid en uitvoering. De infrastructuur (A15, Betuwelijn, waterwegen) wordt gezien als zowel een begrenzing als een waardevolle factor in de bereikbaarheid. De fysieke en sociale beleving van het dorp kan verbeterd worden, met behoud van de huidige identiteit.

- *Ontwikkeling en transitie thema 1: Een toekomstbestendig dorp in een groene omgeving die water omarmt*
  Deelnemers zagen kansen om het water een prominentere rol te geven. De vraag werd gesteld hoe bestaande waterstructuren beter benut kunnen worden. De zichtbaarheid van de historie in de openbare ruimte kan bijdragen aan het vertellen van het verhaal van Hardinxveld-Giessendam. Het verbeteren van de groene omgeving binnen het dorp vereist een herverdeling van de ruimte, waarbij groen en water meer aandacht krijgen ten koste van autoverkeer. De ondergrond, dijkversterking en veiligheidsaspecten moeten hierbij meegenomen worden.

- *Ontwikkeling en transitie thema 2: Een verbonden dorp met duurzame mobiliteit*
  Op het gebied van mobiliteit is de wens uitgesproken om de A15 te verleggen, zodat het dorp zich meer naar de rivier kan richten. Dit zou tevens kansen bieden voor meer groen en water binnen de dorpskern. Verkeersveiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. Er is behoefte aan betere fietsverbindingen en een versterkt openbaar vervoerbeleid. Daarnaast werd benadrukt dat watergebonden bedrijvigheid een speerpunt moet blijven en mogelijk geclusterd kan worden om de economische structuur te versterken.

- *Ontwikkeling en transitie thema 3: Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is*
  Deelnemers gaven aan dat er behoefte is aan meer diversiteit in woonvormen, met nadruk op betaalbare woningen. Hoogbouw kan een optie zijn, mits passend bij het karakter van Hardinxveld-Giessendam. Het verbeteren van fietsverbindingen en openbaar vervoer kan ruimte creëren voor een ander parkeerbeleid. Sociale cohesie en een gezonde leefomgeving zijn belangrijke pijlers voor de toekomst. Dit vraagt om voldoende openbare ruimte waar bewegen en ontmoeten worden gestimuleerd, in combinatie met een verbeterde verkeersveiligheid.

- *Ontwikkeling en transitie thema 4: Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige economie*
  Om een veerkrachtige economie te ontwikkelen, is aandacht nodig voor een toekomstbestendige energievoorziening. De gemeente zou ruimte moeten bieden voor innovatieve pilots op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast is betere verbinding tussen de twee kernen van het dorp essentieel om de economische structuur te versterken en ondernemers meer kansen te geven.

- *Ontwikkeling en transitie thema 5: Een dorp met een toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen*
  De verdere ontwikkeling van het centrum is een speerpunt, met aandacht voor versterking van de horeca en detailhandel. Dit geldt niet alleen voor het hoofdcentrum, maar ook voor de subcentra in de gemeente. Onderwijsinstellingen kunnen een rol spelen in het versterken van de regionale verbindingen en het stimuleren van innovatie en ondernemerschap binnen Hardinxveld-Giessendam.

- *Toekomstbeeld*
  Vanuit de individuele thema's zijn reacties gekomen die een plek krijgen in het toekomstbeeld.

GEMEENTE
Hardinxveld-
Giessendam

6. Gesprek middelbare scholieren

Op 10 februari is op de middelbare school Calvijn tijdens de pauzes gesproken met jongeren over de toekomst van gemeente Hardinxveld-Giessendam. Met een aantal panelen, QR-codes naar een online vragenlijst en fysieke gesprekskaarten hebben zo'n 68 middelbare scholieren meegedacht over de omgevingsvisie. Hiervan hebben 33 jongeren de gesprekskaarten ingevuld en 35 jongeren hebben de online enquête ingevuld. Uit de enquête blijkt dat een kwart van de jongeren in Hardinxveld-Giessendam woont. En dat ruim 2/3 van de jongeren het er momenteel leuk vindt. De leeftijd van de jongeren ligt tussen de 12 en 17 jaar. Op de gesprekskaarten stonden dezelfde vragen als op de online enquête. Uit de enquête en de kaartjes kwamen de volgende resultaten:

- **Hardinxveld-Giessendam zou echt geweldig zijn als…**

Jongeren benoemen vooral het belang van meer (indoor/sport)plekken, maken vergelijkingen met Sliedrecht (zoals het winkelplein), een zwembad, meer winkels, eetplekken en mooie woningen. Daarnaast geven ze aan het fijn vinden als het een rustig dorp is en zouden graag een (ijs)kartbaan willen.

- **Zijn er genoeg plekken om af te spreken met vrienden?**

De meningen zijn verdeeld. Sommigen noemen bestaande plekken zoals de skatebaan en supermarkten, terwijl anderen aangeven dat er te weinig indoorplekken of juist parken zijn.

- **Wat vinden jongeren belangrijk voor de toekomst van het dorp?**

Jongeren geven aan het belangrijk te vinden dat er groen in de omgeving is, gevolgd door uit te kunnen gaan in het dorp. Op drie staat dat ze het belangrijk vinden in hun vrije tijd leuke dingen te kunnen doen. Later in het dorp kunnen werken wordt het minst vaak genoemd.

- **Waar maken jongeren zich zorgen over?**

De woningprijzen en de beschikbaarheid van betaalbare woningen wordt vaak genoemd. Een aantal geeft aan zorgen te hebben over drukte, zoals van auto's maar ook dat het dorp vol gebouwd wordt. Mogelijke veranderingen in de hoeveelheid groen in het dorp is ook veel genoemd. Jongeren maken zich ook zorgen om vervuiling, afval, verwaarlozing van buurten en milieuvervuiling.

- **Welke stellingen spraken de jongeren aan? De stelling met de meeste stemmen staat op 1, die met de minste op 6.**

1. Er moeten meer betaalbare woningen komen voor jongeren, ook als dat minder ruimte voor parken betekent.
2. De gemeente moet jongeren vaker om hun mening vragen.
3. Hardinxveld-Giessendam moet groener worden, ook als dit betekent dat er minder parkeerplekken zijn.
4. Fietsen, wandelen, skaten en hardlopen moeten makkelijker en veiliger worden gemaakt, zelfs als dat betekent dat auto's minder ruimte krijgen.
5. De gemeente moet meer doen aan schone energie, zoals windmolens en zonnepanelen, ook als dat het uitzicht verandert.
6. Het openbaar vervoer moet beter, zelfs als dat betekent dat er minder ruimte is voor auto's.

- **Hoe willen jongeren zich later verplaatsen?**

De jongeren kijken uit naar het halen van hun rijbewijs om met de auto te kunnen gaan en veel jongeren geven aan graag de (elektrische) fiets te pakken. Een aantal gaan graag met het openbaar vervoer, dus de bus of de trein. Slechts een enkele jongere geeft aan zich later over water te verplaatsen.